

Barcelona, 3 d'octubre de 2024

Hans Arp, Louise Bourgeois, Eduardo Chillida, Naum Gabo, Barbara Hepworth, Henry Moore, Isamu Noguchi i Jorge Oteiza, reunits a «Art en pedra» la nova exposició de la Fundació Catalunya La Pedrera

La mostra reuneix més d'una vuitantena d'obres i posa en relleu l'obra en pedra d'alguns dels escultors més destacats del segle xx, que s'exposen conjuntament amb peces d'artistes contemporanis que treballen amb la pedra

L'exposició està comissariada per la historiadora i curadora britànica Penelope Curtis, exdirectora de la Tate Britain de Londres i del Museu Calouste Gulbenkian de Lisboa

La mostra es podrà veure a La Pedrera entre el 4 d'octubre i el 2 de febrer

A l'exposició expandida comptarem amb Neus Ballús, Raquel García-Tomás, Sonia Gómez, Júlia Colom i Mahan Esfahani

«Art en pedra» és la nova exposició de la Fundació Catalunya La Pedrera que es podrà veure entre el 4 d'octubre de 2024 i el 2 de febrer de 2025 a la sala d'exposicions de La Pedrera. Comissariada per la historiadora i curadora britànica Penelope Curtis — exdirectora de la Tate Britain de Londres i del Museu Calouste Gulbenkian de Lisboa— reuneix una selecció acurada de **més d'una vuitantena d'obres procedents de diferents col·leccions públiques i privades** —amb prop d'una cinquantena d'escultures i una trentena de dibuixos i gravats—.

La mostra **celebra l'estructura de pedra de la Casa Milà**, coneguda popularment com La Pedrera, i col·loca a l'interior de l'edifici d'Antoni Gaudí algunes de les talles tardanes d'aquesta generació pionera que va ajudar a canviar el rumb de l'escultura moderna. La mostra aplega vuit escultors històrics, nascuts entre finals del segle XIX i començaments del XX: **Hans Arp, Louise Bourgeois, Eduardo Chillida, Naum Gabo, Barbara Hepworth, Henry Moore, Isamu Noguchi i Jorge Oteiza**, que van ser pràcticament contemporanis; descriu els seus camins artístics, sovint paral·lels, per explorar noves vies d'expressió, i n'assenyala punts de confluència.

A banda d'aquestes obres abstractes, que entraran en un diàleg profund amb La Pedrera, i de les **fotografies que Aglaia Konrad ha fet a les pedreres de Carrara**, una secció complementària permet veure que els «pioners» de l'escultura moderna han estimulat la generació següent —**Stephen Cox, Luciano Fabro, Barry Flanagan, Cristina Iglesias, Anish Kapoor, Ettore Spalletti i Alison Wilding**—, i també que la pedra ha estat inspiració de noves formes conceptuals de treballar.

L'exposició reuneix una acurada selecció d'obres procedents de diferents col·leccions públiques i privades, com ara l'**Institute of Contemporary Art (ICA) de Boston**, la **Isamu Noguchi Foundation de Long Island**, la **Henry Moore Foundation de Hertfordshire**, la **Fondazione Marguerite Arp de Locarno**, la **Galerie Maeght de París**, el **Pier Arts Centre de Stromness**, el **Museo Oteiza d'Alzuza**, la **Tate de Londres**, el **Chillida Leku d'Hernani**, el **Kröller-Müller Museum d'Otterlo** i el **Hepworth Museum de Wakefield**, entre d'altres.

Un cop més, la **Fundació Catalunya La Pedrera** organitza tot un seguit de **propostes culturals que expandeixen l'exposició més enllà de La Pedrera**, per a oferir noves mirades establint diàlegs amb altres disciplines artístiques.

ART EN PEDRA

La Pedrera constitueix l'escenari ideal per a contemplar escultura moderna de pedra. La mostra celebra, precisament, l'estructura de pedra de la Casa Milà—coneguda popularment com La Pedrera—, que es va construir a la mateixa època que l'escultura prenia nous camins de modernitat, a la primera dècada del segle xx. Així com en algunes exposicions convé ocultar la naturalesa de l'estructura de l'edifici, en aquesta es potencia i s'utilitza per **dialogar amb algunes de les obres exposades**, com s'evidencia, per exemple, amb l'obra *Becoming* (1966-1967) d'Isamu Noguchi. La mostra, que abasta un període d'una cinquantena d'anys, pretenen descobrir i fer comprendre de quina manera el material triat sovint limita i allibera, alhora, les idees de l'artista.

Des de l'antiguitat, la pedra ha estat fonamental en el desenvolupament material i espiritual de la humanitat. Per això, s'ha carregat d'uns valors simbòlics i socials que transcendeixen la seva pròpia materialitat. Però **la pedra també té un paper cabdal en l'evolució de l'escultura moderna**. Durant el primer terç del segle xx diversos escultors van tornar a la talla directa en pedra, sense cap intermediari. En lloc de fer models d'argila o de guix, i que després tècnics qualificats creessin l'obra definitiva, van començar a tallar les seves pròpies obres, d'inspiració abstracta, com una nova actitud de modernitat. La conseqüència immediata va ser que es va revalorar l'ofici d'escultor. **Constantin Brâncuși** va promoure aquesta nova manera de treballar i va defensar: «La talla directa és el veritable camí per a arribar a l'escultura».

L'artista, que controla ara totes les fases del procés creatiu, valora i coneix de manera profunda el material que fa servir per a la seva creació, ja que ha de desxifrar les potencialitats d'aquest material i extreure'n els significats que atresora. Així, els nous escultors plantegen una concepció diferent de l'objecte escultòric creen formes noves. Una de les característiques més innovadores va ser que el buit es converteix en un element de composició volumètrica: és un volum invisible, però present en l'estructura escultòrica. Un altre, que els grans projectes monumentals conceben ara l'escultura com un tot espacial i no com un objecte exempt o aïllat; l'obra es treballa com un element inseparable del paisatge. **Barbara Hepworth** va ser capdavantera de la nova generació que va renovar l'escultura durant la dècada de 1930.

A finals de la dècada de 1950 i principis de la de 1960 molts d'aquests artistes —**Barbara Hepworth i Henry Moore, a Anglaterra; Hans Arp, a Suïssa; Naum Gabo, Isamu Noguchi i Louise Bourgeois, als Estats Units; i Eduardo Chillida i Jorge Oteiza, a Espanya**— van tornar a la pedra amb una actitud més flexible. Es van adonar que guanyaven molta llibertat si recorrien també als coneixements tècnics de tallistes professionals, ja que això els permetia triar millor les formes i la varietat de les pedres, sovint, ara més dures.

Amb una actitud més flexible, **utilitzen ara la pedra de maneres sorprenentment inventives** i es decanten per una obra deliberadament experimental, més que no estrictament personal. Treballant amb altres artistes, **van portar la pedra als límits de les possibilitats** que oferia el material.

L'exposició mostra aquestes noves vies d'expressió, i n'assenyala punts de confluència. A més, ressalta les qualitats úniques de transparència i brillantor de la pedra revelades en obres orgàniques i cristal·lines, arquitectòniques i biomòrfiques. Hi ha peces que evocuen la roca, i d'altres, la muntanya; n'hi ha que reproduïxen les formes ondulades toves de fulles i animals, i d'altres, les formes verticals de les estructures primàries.

EXPOSICIÓ EXPANDIDA

Un cop més, al voltant de l'exposició, la Fundació Catalunya La Pedrera organitza tot un seguit de propostes culturals que expandien l'exposició més enllà de La Pedrera, per a oferir noves mirades establint diàlegs amb altres disciplines artístiques.

Documental sobre el procés creatiu de Barbara Hepworth de Neus Ballús a l'auditori de La Pedrera

Estrena del documental i conversa

Dimecres 30 d'octubre, a les 19 h

Auditori de La Pedrera

5 € /15 € combinada amb l'exposició

Per a la mostra «Art en pedra» la directora **Neus Ballús**, una de les mirades més interessants i singulars del panorama audiovisual actual, ha construït un **collage sensorial a través de la veu de l'escultora britànica Barbara Hepworth** per exposar la manera com aquesta artista entenia l'escultura. Les seves obres en pedra són, també, indissociables dels paisatges singulars de Cornualla i dialoguen directament amb les obres fetes pels homes —i potser les dones— de la prehistòria, que, tal com l'escultora, van trobar en la talla de la pedra una manera d'entendre i expressar el sentit profund de la nostra presència a la Terra.

Després de la presentació i visionat del documental, hi haurà una **conversaran sobre l'exposició entre la Penelope Curtis, comissària de l'exposició i Juan Manuel Bonet, crític d'art.**

La Fundació Catalunya La Pedrera treballa en una **línia de projectes audiovisuals de producció pròpia lligats a les exposicions.** Aquests documentals són un testimoni enriquidor en què l'art, la creació, la reflexió i el diàleg amb l'arquitectura de La Pedrera s'uneixen amb l'objectiu d'ampliar l'experiència expositiva.

Neus Ballús (Mollet del Vallès 1980), és guionista i directora de cinema. El seu primer llargmetratge, *La Plaga* (2013), es va estrenar a la secció Fòrum de la 63a edició de la Berlinale i va ser nominat als Premis del Cinema Europeu, així com als Premis LUX del Parlament Europeu. La seva segona pel·lícula, *El viatge de la Marta* (2019), es va estrenar a la Berlinale a la secció Panorama. La seva última pel·lícula, *Sis dies corrents* (2021), va guanyar el premi a la millor interpretació a la secció oficial de Locarno, i l'Espiga de Plata i el Premi del Públic a La Seminci (Valladolid).

Guió i direcció

Neus Ballús

Producció

Aitor Martos

Direcció de fotografia i etalonatge

Anna Molins

Disseny de so, mesclades i so directe

Agost Alustiza

Muntatge

Tomás Longato

Producció

Fundació Catalunya La Pedrera

El Kinògraf

Fundació Catalunya La Pedrera, 2024

Mahan Esfahani al Foyer del Liceu

Recital

Dijous 7 de novembre, a les 21 h

Gran Teatre del Liceu

25€, inclou l'entrada a l'exposició

Concert d'un dels màxims referents actuals del clavicèmbal: **Mahan Esfahani al Gran Teatre del Liceu**. El repertori està inspirat principalment en la música de Bach, i explora la connexió entre: la pedra i la gravetat, el pes i l'estructura, o el paisatge musical entre la tradició i la modernitat. El recital gaudirà d'un acompanyament visual que ens guiarà pel repertori escultòric de l'exposició.

Mahan Esfahani és un clavecinista d'origen iranià que ha enfocat la seva trajectòria a la recuperació del clavicèmbal com a instrument central de concert. Nascut a Teheran el 1984, es va formar als Estats Units i va iniciar la seva trajectòria professional al Regne Unit. El 2011 va fer el primer recital de clave en la història dels BBC Proms i des d'aquell moment ha tocat com a solista en concerts per tot el món i ha enregistrat quatre àlbums discogràfics, aconseguint situar el clavecí com a instrument de concerts en el repertori clàssic i contemporani . El 2015 ha guanyat el Premi a l'Artista Revelació de l'any de la revista BBC Music Magazine, entre una llarga llista de guardons.

El seu treball com a clavecinista l'ha portat a fer concerts a les grans sales del món com el London's Wigmore Hall i Barbican Centre, Oji Hall a Tòquio, el Forbidden City Concert Hall a Beijing, Xangai Concert Hall, Carnegie Hall a NYC, Sydney Opera House , Melbourne Recital Centre, Centre de Lincoln Mostly Mozart Festival, Berlín Konzerthaus, Zuric Tonhalle, Wiener Konzerthaus, entre d'altres.

Programa:

Louis Andriessen

Overture to Orpheus

Viktor Kalabis

Six Canonic Inventions

Bohuslav Martinu

Deux Pièces (op. posth.)

J.S. Bach

Partita VI in e, BWV 830

(Tocatta - Allemanda - Corrente - Sarabande - Tempo di Gavotta - Air – Gigue)

Júlia Colom a Lithíca, pedreres de s'Hostal (Menorca)

Concert

Dissabte 9 de novembre, 17.30 h.

Fundació Lithíca

Lithíca desenvolupa la rehabilitació de les pedreres de s'Hostal, convertides en espai lúdic i cultural que ens fa viure l'experiència d'aquest indret únic. En relació amb l'exposició, i coincidint amb la celebració del 30è aniversari de la creació de Lithíca, presentem un concert de Júlia Colom, un projecte diferent i autèntic que neix de mostrar-nos el seu món interior de forma original. Una proposta de qualitat i única que mostra unes arrels plenes de cultura, sinceres i transparents on a part d'escoltar tonades apreses des de la transmissió oral d'arreu de Mallorca, i trobarem cançons pròpies que reafirmen la solidesa en la qual Júlia ha iniciat la seva carrera discogràfica.

Martín Leiton-guitarra

Lucia Fumero-teclats

Andreu Moreno-percussió i teclats

Júlia Colom-veu

Alba Moreno-veu

LÍTHICA és una fundació privada sense ànim de lucre nascuda de la urgència d'evitar la desaparició sota el runam d'uns espais tan suggestius i espectaculars, creats per la mà de l'home, com són les pedreres de marès de Menorca. Des de 1994 Líthica desenvolupa la rehabilitació integral de les PEDRERES DE S'HOSTAL, convertides en espai lúdic i cultural, tot respectant-les com a pedreres, gran jardí i laberint; i divulgant i defensant el món de la cultura de la pedra de Menorca. Promou les pedreres en tant que herència del treball de l'home en el paisatge, exponents d'una arquitectura en negatiu excavats en la roca i espais recolonitzar per la natura.

Jornada «Art en pedra»

Visites i intervencions

Diumenge 24 de novembre, de 10 h a 14 h

Lloc: Sala d'exposicions de La Pedrera

Preu de la jornada: 10/12 €

Preu visita comentada i jornada: 15 €

Preu familiar: 9,5 €

Matinal dedicada a l'exposició «Art en pedra» a La Pedrera, que explora l'obra i els materials dels diversos artistes que formen part de la mostra, mitjançant intervencions del geòleg Joan Martínez Bofill, de Laetita Lara, directora de Líthica, i de la coreògrafa i ballarina Sonia Gómez. També, hi haurà una visita comentada per tots els públics i una visita familiar. Una oportunitat per a aprofundir en l'exposició des de mirades diverses, també des de la interpretació musical amb la col·laboració de l'Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC).

1. Accés a la Jornada - De 10 h a 14 h

Durant tot el matí es podrà visitar l'exposició lliurement i gaudir de les diferents intervencions musicals que s'aniran succeint al llarg de la jornada en diversos indrets de la sala, així com de les intervencions:

12 h Finestres del geòleg **Joan Martínez Bofill** i **Laetita Lara**, directora de Líthica, pedreres de s'Hostal (Menorca).

13 h Intervenció de la coreògrafa i ballarina **Sonia Gómez**.

Sònia Gómez (La Sénia, Tarragona) ballarina, performer i coreògrafa, treballa en projectes que tenen com a eixos temàtics la construcció identitària, però també el descobriment de certes impostures socials a través de l'art i de les impostures de l'art a través del cos i la performance.

2. Visita comentada

11 h Visita comentada. També inclou accés a la jornada i a les actuacions musicals.

3. Activitat familiar

10.30h De la terra a l'art. Escultura abstracta en pedra - Visita familiar + taller

Veniu en família a descobrir l'obra en pedra d'alguns dels escultors més destacats del segle XXI. Al llarg de la visita dinamitzada entrarem en contacte amb els diferent tipus de pedra que utilitzen Barbara Hepworth, Henry Moore o Chillida, entre d'altres, i veurem com la treballen.

La dansa de l'ònix al Pavelló Mies van der Rohe

Performance

Dissabte 18 de gener, a les 12h

Pavelló Mies van der Rohe

Accés lliure amb reserva prèvia a la web de la Fundació Mies van der Rohe.

El Pavelló dels arquitectes Ludwig Mies van der Rohe i Lilly Reich, originalment anomenat d'Alemanya construït per a l'exposició internacional de Barcelona de 1929, té en la pedra un dels materials més representatius. El travertí romà, el marbre verd alpi, el marbre verd de Tinos i l'ònix daurat, tots ells tallats de forma rectangular i polits per reflectir l'entorn, defineixen els diferents espais del conjunt. En aquest marc, l'ònix daurat esdevé el centre del pavelló, allà on la catifa negra i el mobiliari a més de l'escultura Morgen, atreuen els visitants. En aquest context i tenint en compte les característiques originals del material petri, tindrà lloc una **acció performativa de dansa**.

Estrena de Raquel García-Tomás al Palau de la Música Catalana

Encàrrec musical

Dissabte 8 de febrer, a les 18.30 h

Palau de la Música Catalana

Consulteu les tarifes a la web del Palau de la Música Catalana

En el marc del concert *Ballets de Txaikovski* al Palau de la Música Catalana, s'estrenarà la composició «Ceci n'est pas une valse», una obra creada per encàrrec del Palau de la Música Catalana, la Fundació Catalunya La Pedrera, l'Orquestra Simfònica del Vallès i la Real Filharmonía de Galícia. L'obra construeix referències remotes al gènere del vals i explora el contrast i el dinamisme entre blocs sonors de diferents densitats i colors tímbrics.

Aquest concert és, també, una bona oportunitat per veure l'obra *Looking up* (2008) de Xavier Corberó que acull el Palau de la Música en el marc de l'exposició de La Pedrera.

“Ceci n'est pas une valse” sorgeix del desig de captar la síntesi d'alguns dels elements més reconeixibles dels valsos orquestrals per construir un nou espai en què aquests elements, per petits que siguin al seu origen, es converteixen en monòlits de grans dimensions. Dit d'una altra manera, l'obra estableix referències remotes a aquest conegut gènere del passat, explorant el contrast i dinamisme entre blocs sonors de diferents densitats i colors tímbrics.

Raquel García Tomás (1984)

Compositora especialitzada en creació interdisciplinària doctorada al Royal College of Music de Londres. El 2020 va ser guardonada amb el Premi Nacional de Música “pel caràcter interdisciplinari, innovador i arriscat d'un llenguatge compositiu singular i propi”. Recentment ha estat guardonada amb el Premi Nacional de Cultura 2024 del CoNCA “per la seva excel·lència en la composició musical amb una veu pròpia, fruit d'una sòlida formació i l'aptitud per a la innovació que li permeten assolir l'equilibri entre l'experimentació sonora i visual sense perdre la capacitat d'emocionar un públic ampli”.

ART EN PEDRA - INFORMACIÓ D'INTERÈS

Del 4 d'octubre de 2024 al 2 de febrer de 2025

Entrada general: 12€

Entrada reduïda: 10€ - Majors de 65 anys, estudiants i persones amb discapacitat (igual o superior al 33%)

Entrada gratuïta: Menors de 12 anys, membres d'associacions professionals (ACCA, AICA, AECA, AMC, ICOM, ICOMOS), persones amb discapacitat (igual o superior al 65%) i acompanyants acreditats.

De dilluns a diumenge, de 10 h a 19.30 h (últim accés: 19 h).

Tancat el 25 de desembre

1 de gener, horari especial: d'11 h a 19.30 h (últim accés: 19 h).

Fundació Catalunya La Pedrera

La Fundació Catalunya La Pedrera és una fundació privada que treballa perquè tothom tingui un futur millor. El somni de la Fundació és que la cultura sigui el camí cap a un món més humà, on les persones estiguin al centre. Per això es creen experiències culturals i expositives que són una finestra oberta al pensament, per estimular la reflexió i el pensament crític.

Prensa Fundació Catalunya La Pedrera

Lluïsa Oller Tel. 638 44 94 69

prensa@fcatalunyalapedrera.com